

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft. félre 5 ft. 50 kr. évfolyamra 3 ft. egy hónapra 1 ft. — Az esti kiadás külön küldésért a vidékre: Egész évre 1 ft. 50 kr., félre 50 kr., évfolyamra 50 kr., egy hónapra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj: 3t hasábas garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. helyegj. — Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppellik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyititéri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Pest, május 7. 1871.

r. A bíróságok szervezése levén jelenleg azon tárgyi, mely mindenkit leginkább érdekel, sietek önt tudósítani, hogy a Deák-párt erre nézve már ismét konferenciát tartott, s a 25-ös bizottság munkáját végkép megőrzvén, a miniszteriumnak 102 kir. törvényszék és 360 írásbíró felállítására adandó általános meghatalmazásban állapodott meg. A bírák fizetéseinek ajánlatba hozott osztályozását ellenben elvetette, s a 25-ös bizottság munkájában megállított fizetések fogadtattak el. Hínap ezen megállapodás módosítvány alakjában formálva az osztályülésben a 25-ös bizottsághoz befoadatni.

A fogarasi fiscalis uradalom és a „szász nemz. vagyon.”

(KNG.) Midőn az erdélyi részekben is felállított a határőrség, néhány szász-falu az oláh-határhoz közel kerülve vétetett be, ez okon, s több szász nagykornak azon időben az udvarnál birt ki-tűnt befolyásánál fogva — Mária Theresia királyné, az előbb gróf Bethlenek által birt fogarasi uradalom, melyhez 31 falu tartozott, 99 évre a szász nemzet közönségének inscribálta 80,000 ezüst forint erejéig. A szép uradalmat 1765 július 1-én vette birtokába a szász nemzet s vette is a hasznát belőle több évig. Azonban II. József rendelete folytán 1783. május 1-én haszonbérbe adott a natio által, 1787-ben pedig az uradalmat kivették a szász natio kezéből, s csak is az 1790. márcz. 26-ikudvari rendelet értelmében kapta azt vissza. Eszerint, nem számítva az 1787. ápril 26-tól 1790. márcz. 26-ig lefolyt 3 évet; a szász nemzet közönség birta és használta a fogarasi uradalmat 1765. július 1-től 1787. ápril 26-ig, 21 évig és 10 hónapig, — 1790. márcz. 26-tól 1871. márcz. 26-ig 81 évig, vagy is összesen 102 évig és 10 hónapig. Ezekből a számokból kitűnik, hogy az inscriptio 99 éve régebb, s így nem mond újságot a „Sieb. Blatt.” midőn a fogarasi uradalomnak az állam által eszközözendő kiváltását még ez évben megtörtéendőnek jelzi, a minthogy e végre az előleges lépések már 1865-ben megkezdettek, s voltaképen igyérték csak az alkotmányos átalakulás nehézségének tulajdonítható az, hogy ez uradalom még mindig nem került vissza az állam kezére.

Nem akarjuk azt vizsgálni, elemezni, hány millió hasznát huzott az említett uradalomból a szász natio és mire fordították azt burocratái vagy más nagy emberei; hanem a három évi tulajdonlás vége-n még sem találjuk indokoltnak az ifjúság lap azon lamentációját, hogy a nemzeti pénztár jövődelme apad mert az állam által fizetendő kárpót-lási, zálogösszeg kevesebb kamatjövédéket adand, mint az eddig kapott haszonbér; ez, ugymond nem örvendetes hír, mert a nemzeti pénztárnak a leg-közlebbi években újabb kiadásai lesznek, melyeket egyetemi határozatok rendezesítettek. Illyenek említ fela „Sieb. Blatt.” a felállítandó felsőbb földmívelési tanoda, a brassai és beszercei gazdasági iskolák és az ipartanodák számára kitűzött évi dotatiókat, a mely kiadásokat szerinte még akkor is meg kellene tenni, ha mindjárt a tőkének egy része is lenne e célra igénybe veendő.

Hogy a szász atyfiak a fogarasi uradalom kiváltásával nem nyernek, nem nyerhetnek kétsze-resen, az nagyon helyes; de vajon így helye-selhető lesz-e azon mód, a mint a nemzeti vagyon jóvedelmeit újabban felhasználni készülnek?

A „Sieb. Blatt.” azon kijelentése, hogy „a nemzet vagyonának célja a Királyföld népes-ségének cultur-érdekeit előmozdítani,” ugyan megnyugtató; hanem sok függ mindig a szép terv kiviteletétől.

Például, senki sem tagadhatja, hogy a Király-földön is szükséges a gazdaság és ipar terén re-formokat léptetni életbe, hogy így a föld is oksze-riűbben műveltesse s a hazai termények értéke is növekedjék; az is elvitázhatlan igazság, hogy e reformok csak a tudományos rendszerek és tapasztalatok tanulmányozása és alkalmazása által eszközölhetők, mi végre az illető szaktanodák felállítása a legelső szükséges lépés, ezekre meg pénz kell és ismét pénz. Hanem e művelésnél meg kell ám emlékezni arról, mint a „Sieb. Blatt.” is oly böl-csen mondja, hogy „az a pénz a nép vagyona;” úgy kell tehát azt felhasználni, hogy a nép javára fordíttassék.

Nézetünk szerint a Királyföldön csak úgy fogják az üdvös elvet követni, — majd ha az egyetem megállapodásait helybenhagyta lesz a felelős kormány — ha ama gazdasági és ipartanodák va-

lóban a nép számára állíttatnak, azaz: ha a Királyföldön lakó román és magyar ifjak nemcsak hírből ismerendik e szakintézeteket, hanem java-dalmaikban is részesülnek. Csak így lehet és lesz emelve a Királyföld népességének cultur-érdeke, a mire t. i. az ugynevezett „nemzeti vagyon” mul-hatlanul fordítandó. Különböznék átkos viszályok kut-forrásává válhatna az, miből anyagi és szellemi ja-vukra valamennyien bőven merithetnek, dacára annak, hogy a fogarasi uradalom kiváltatik. Min-denekelőtt ne kezdjenek szász atyáinkfai olyan re-formhoz, mely a szászvárosi és brassói magyar és román iskoláktól akarná megvonni a segélypénzt, az ilyen retrograd reform sok keserűséget terem-hetne. Óvakodjanak tőle. Szabad tér, szabad ver-seny, ez legyen jelszavuk, az erősnek nincs tőle mit tartania.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten máj. 9. 12 óra — p. délb. Érkezett Kolozsvárra máj. 9. 12 óra 33 p. d. u.

A versaillesi kormány május 8-án kifüggesztett kiáltványában megvilágítja a commune terrorismusát; a németek újabb támadását kilátásba helyezi; a fegyverletevők megkímél-tetnek; a szegényebb munkások segé-lyeztetnek; a körölat megrohanják; Páris nem bombáztatik, csak egy ka-pura támadnak.

Legújabb táviratok.

A „Soir” szerint Anglia kezdeményezése folytán angol-olasz-spanyol szövetség van keletkező félben, mivel a brit-kormány látván azon csekély szerepet, melyet a hajóhadak a közlebbi mult háboruban játszo-tak, szükségesnek tartotta szárazföldi hatalmakkal fogni kezét.

A „Paris Journal” jelenti: Bordeauxban szövetségi liga alakult, mely mögött Gambetta áll. E liga a versaillesi kormányra akar hatni, hogy Páris iránt enge-dékenyebb legyen.

Találó helyreigazítás—elutasítás!

— A „Gaz. Trans.”-ban „B. ur azzal igyekezett volt a román-magyar testvérisülési ünnep jelentőségét deval-válni, hogy azt obscurus okok kuforrásából származtatá, állítván, hogy e két nemzetiséget az indította közfogásra, hogy a brassói szászok német győzelmi hűhójával szemben ellendemonstrációt rendezzenek — s

hogy a románok kénytelenek válnának a széke-ly nemességét megüvegelni, hogy ezáltal mintegy baráti kezét nyújtván a magyar kormánynak, ők legyenek nyer-tesek a görögökkel fennforgó templomot illető perben, hogy ne veszítsék el az iskolák számára adott államse-gélyt s más helyi peres ügyeiket.

B. ur, mint látjuk, nagyon ügyetlenül insinualt. Mert az ünnepélyt rendezők s általában a brassói román értelmiség nem áll a szellemi korlátozottság azon fokán, hogy elhihesse azt, miszerint magánjogi pereket ily test-vériességi ünnepekkel szoktak és lehet megnyerni; azt is jól tudják román véreink, hogy nekik, mint e haza egyen-jogu fiainak égy joguk van iskolák számára állam-segélyt kapni, mint bárki emberfiának — tehát ennek meg-tarthatásáért nincs okuk meggyőződésüket, benső érzel-meiket megtagadni.

Meg is kapja B. ur a találó helyreigazítást a „Gaz. Tr.” 34-ik számában. 147 tekintélyes brassói román polgár mondja el, hogy őket annak fölismerése vezette magyar testvéreikkel való közfogásra, miként sorsuk utalja egymással jóegyetértésben élni; mert „két, arány-lag kis nemzet elszigetelten állva más nagy nemzetek közt nem remélhet másként fennmaradását, mint a szoros és őszinte egymással való szövetségben.” To-vábbá belátták azt is, hogy ha vegyesen lakják e hazát, oktalanság lenne e fatalitást egyenletlenkedéssel még inkább elkeseríteni.

Az alálörök elmondják, hogy remélik, miszerint kez-deményezések vizshangra találand máshol is; B. urnak pedig szemébe mondják, hogy ő a tiszta vizet zavaró „malitiosus ember,” hogy mestersége az egyetértés alá-aknázása. Hanem ismerik ők e mascurát, kit 20 év előtt kiváló vendégiszterettel fogadtak a brassói románok, sőt gyámoltították, a miért a hála az volt, hogy türniök kelle az ő cselszövéseit. Így járt el ebben a kérdésben is, olyan dolgokat hozván fel, melyeket a szászok sem érin-tettek, sőt még denunciat is, mindezt talán azért, mert Brassóban magára maradt az ő oraculumszerű, elszige-teltségre igazító politikájával.

De a brassói románok megunták az ő intrikáit, valamennyi polgártársaikkal jóegyetértésben akarnak élni, ezért kijelentik, hogy B. ur nem képviseli a brassói ro-

manok véleményét, előttük nincs többé semmi hitele, s jól tenné, ha ügyeikbe vegyülne megszűnnék. —

Ez ugyan furcsa utra való B. urnak, 30 évi politika-csinálás után! Ugy kell lenni, hogy rossz fát tett a tűzre.

Alkudozások

a franczia-német végleges béke felett.

× Frankfurtban tegnapelőtt este történt meg az első értekezlet Bismarck herczeg s a franczia megbízottak között. Másnap reá Bismarck herczeg szállásán általá-nos tanácskozás folyt. Hir szerint Pouyer-Quertier fran-czia pénzügyér támasztá a főnehézségeket, ki a hadikár-pótlás olyképeni fizetését, mint azt a békeföltételek pont-jai meghatározzák, lehetetlennek tartja. Ha német részről erre vonatkozólag engedmények történnének, a franczia kormány viszonzásul a kereskedelmi szerződés meghos-zsabbitása s a keleti vasut ügyében akar kedvezménye-keket létesíteni. Jules Favre azt követeli, hogy a németek ürítsék ki azonnal Páris északi erődeit, névleg Charen-ton, Nogentot, Rosnyt, Noisyt sat. Emellett franczia részről még a szákmányul esett fegyverek és lőszerök visszaadását s a még fogva tartott katonaság hazaszállít-tását követelik. Mindezen követelések azzal indokoltatnak Jules Favre által, hogy a párisi felkelés elnyomása mul-hatlanul megkívánja azok teljesítését. Bismarck herczeg engedékenynek mutatkozott Favre irányában, ellenben a hadikárpótlás ügyében határozottan kijelenti, hogy Né-metország szigoruan ragaszkodik a békeföltételek megál-lapításaihoz. Bismarck azt tanácslá, hogy a franczia kor-mány német, angol és franczia házaknál vegyen föl köl-csönöket. Végre a német kormányelnök ismételve hang-sulyozá, hogy a békealkudozások elhalogatása rossz kö-vetkezmenyeket szülhet Franciaország és illetőleg a versaillesi kormányra nézve.

A brüsseli békealkudozásokról.

A Nordd. A. Z. a brüsseli alkudozásokról követ-kező félhivatalos közleményt hoz: „Az öt milliárd hadi-sarcz fizetése felett Brüsszelben történő tárgyalásoknál a német meghatalmazottak a versaillesi praediminárrékkal őszhangzatban indítványozták, hogy a fizetés évnegyedes részletekben 1871. június 2-tól kezdve 1874. mártius 2-áig történjék, s pénzben vagy hasonlóértékű papirokban vagy ezüst rudakban fizetessék. A franczia kormány, megbízottai által, erre ellenjavaslatot felelt, mely nem áll őszhangzatban a versaillesi előzetes békével s mely nem arra czéloz, hogyan fizetessék, hanem inkább arra, hogyan ne fizetessék, a fizetés hogyan halasztassék el, vagy legalább részben illusoriussá tétethessék.

A franczia kormány az illető okiratban erről így szól: „Azon eszme, hogy előre tízenegy évnegyedes határidő állapíttassék meg az öt milliárdnyi vert pénzben vagy kereskedelmi papirokban előteremtendő összeg fi-zetésére, el nem fogadható. Anyagilag az megem va-lósítható s nincs a világon állam, bankarconsortium, mely komolyan és becsületesen arra gondolhatna, hogy ily kötelezettségeket átvállaljon, hasonló felelősségnek vesse alá magát.”

Később a pénzben vagy ezüst rudakban való fi-zetésről következőleg szöli: „Ez oly anyagi lehetetlen-ség, mely hosszú bizonyításra nem szorul. A disponibili-tókéik ily tömege az egész világon nem létezik.” Ezt kö-veti a franczia kormány következő ellenjavaslata 1) Fran-cziaország effective három év alatt egyenlő részletekben s 1871. július 1-től kezdve 333,333,333 franknyi évi összeget (tehát összesen egy milliárdot) fizet. 2) 1871. jul. 1-jén Németországnak a franczia 5%-os évjáradék-ból 50 cizmet ad át, mely egy milliárdnyi tőkéet képez, s később megállapítandó időközökben oly cizmekre con-vertáltatik, melyeket a rendes alakban lehet törleszteni. 3. A német birodalomnak . . . hóban a ratificatiók kicse-rélése után 150 cizmet ad át, melynek mindegyike egy milliónyi 5% évjáradékot képez s mely a fentebbi czi-mekre 1874 november 1-től kezdve convertálható, szer-ződő felek megállapodása szerint. 4. Végül mint az adós-ság szabályozásának következménye a franczia terület occupatiója 1871. július 1-én véget ér.”

Tehát eltűnjük — mondja a Nordd. A. Z. — hogy a franczia kormány általunk való adósságára csak egy milliárdnyi pénz fizessen s hogy ezen egy milliárd fi-ze-tését három évre kihuzza. Azután legnagyobb részben, igényünk negyötöd részében, évjáradék cizmekkel fi-ze-tessük ki magunkat, melyek minden árhuállamzatnak ki-vannak téve, melyeket bizonyos körülmények közt a teljes elértéktelenedés fenyeget és melyek, ha ez ajánlatot el-fogadnók, az öt milliárdot három, legfőlebb negyedfél milliárdra szállítanak le.

Csak be kell várnunk, vajlon a franczia nemzet-gyűlés ezen kísérletet, hogy szerződés ellenesen a fi-ze-tésben megrovídtassunk, jóváhagyandja. Mi az ered-ményt nyugalommal várhatjuk, mert Franciaországnak

a német csapatok által megszállt részeiben elegendő zá-logot bírnak ezen ügynek — a békeelőzetekben biztosított és érdekeinknek megfelelő elintézése iránt.”

A londoni németek diadalünnepé.

— A londoni németek győzelmi ünnepe máj. 1-én nagyszerűen ment végbe a német tornaegylet helyiségé-ben, mely ez alkalomra pompásan fel volt díszítve. Az ünnepélyt helyesen allegorici concertnek nevezhetjük, szónoklatokkal tarkálva és bankkettel fejezve be. A lon-doni németeknek, mely mintegy 100,000 főre megy, minden osztálya erősen volt képviselve.

Az ünnepélyt a „Friedensfeier” zenemű előadása nyitotta meg Reinecke vezetése alatt, majd Kappel lel-kész tartott rövid egyházi beszédet s erre a jelenvolt kö-zönség egy szívvél lélekkel rákezdte Luther Te Deum-ját: „Nun danket alle Gott.”

Ezután jöttek a „Tableaux vivants,” melyek közül az első, a „Fegyverek szőlőszőlő”-t a „Wacht am Rhein” nemzeti dal előadása előzte meg. A tableauxban ott volt látható Germania egy cserfa alatt tilve s fegyvert osziva ki védői között; a különböző német nemzetiségek köréje csoportosultak egyenlően versengve fegyverekért. E lát-vány alatt Tannhauser egyik indulója lelkesíté a közön-séget, míg a leeresztett függöny a tableau el nem foide.

A második tableau, „A csatár bucsuját,” Wald-mann „Kriegstompete”-je előzte meg; e tableau egy német falut ábrázolt, melyben mindenféle katonák vesz-nek bucsút a szöke Gretchenektől, az öreg szülőktől, a szerető nő s a gyermekektől. E látványosság alatt a „Hang hatalma” cz. lassu induló gyönyörű hangjait ját-szá a zenekar.

Ezután dr. Müller tartott hosszabb beszédet, majd egy dalkar Uhand „Az öreg Barbarossa” cz. költemé-nyét éneklé el, mit a harmadik tableau követett, mely az alvó Barbarossát körötte lovagjai és apródjaival tűn-tette fel, a mint a monda szerint mindnyájan alva várják a német császárság helyreállítását; majd leesvén s is-mét felemelkedvén a függöny, a felébredt Barbarossa volt látható, a mint kardjához kap, talpon álló lovagok és apródok közepette. A zenekar erre Egmond nyitányát Beethovenól játszotta.

E nyitányt vig, diadalmas induló hangjai váltót-ták fel s elűnték a negyedik tableau, a másodikban már egyszer láttó faluvál, melyben hazatérő katonák ölelik csókolják mindenféle szeretteiket. Majd Ravenstein, a tornaegylet elnöke tartott rövid beszédet s ezt követte az ötödik tableau, megelőzve az ismeretes „Wo ist des Deutschen Vaterland” négy első versének éneklése ál-tal. E tableau Germaniat tüntette fel, körötte az öt üd-vöző német törzsek által, melyek mindegyike nemzeti viseletét hordta; Germania szeretetteljesen tartotta El-sass kezét, mely bizonytalan s ellenszenves arczifeje-zéssel elfordult tőle; ugyan e tableau második mutatvá-nyában Elsass még mindig elfordulva állott Germaniától, míg a harmadikban már emennek közelébe látjuk őt s erre a dalkar is rákezdte a „Hol van a német hazája” azon versszakait, melyek e kérdésre megfelelnek. A lát-ványosságot igen találóan Beethoven C-moll symphoniája zárta he.

A banketten egymást érték a lelkesült felköszön-tések.

Jelen voltak az ünnepélyen az 1600-ra tehát né-metség között Bernstorff gróf és családja, Hompesch gr. bajor követ, Schneider báró és neje, a magyarországi dr. Schlosinger Miksa; továbbá Manchester gr., Carlyle Tamás, Taylor és többek.

A Gladstone miniszterium.

Gladstone ellenzéke, melyet a nagyteltségű Wighs-fő oly soká elnémított, mind terjedelemben, mind intenzitásban napról napra növekszik.

Nem reform, nem elvi kérdés az, mi a liberális kormány fennmaradását legújabban veszélyezteté; nem is külügyi politika, melynek utóbbi válságait a közvélemény különböző s igen élénk áramlati közepett szerencsésen túlélte, hanem pénzügyi kérdés: a költségvetés.

Gladstone eddig 100 szavazatnyi többséggel kor-mányzott. Hosszútaratamu népszerűségét tettenek nyilván-uló liberalismusa eléggé magyarázza. Az oly soká ke-rült ir kérdést ő ragadta meg erőlyesen és sikerült neki, az anglikán egyházat megfosztani azon igazságtalan és nyomasztó kiváltásaitól, melyekkel a katolikus sziget fölött zsarnokolt. Az angolszász földbirtokosok s a kelt bérlok közt fenállott önkényviszonyt szerencsésen sza-bályozta s hatvan milliót ez. forinttal szállítá le a lakos-ság adóterhét; az államadósságot egy milliárdal. Glad-stone műve volt a hirlap-bélyeg megszüntetése is, és a mult évi budget négy milliónyi többlete, melyet rogtón a hirlapok és nyomtatványok szállítási díjának kisebbítésére használt.

S mi lett volna ezen nagy államférfi bukásának oka? mi tette népszerűtlenné? Semmi egyéb, mint a körülmény,

ho, y az imént lefolyt hadjárat Nagybritanniát is figyelmeztette, hogy hadszervezetét végre szintén reformálnia kell. Ujabbán főleg a gyufaadó, az Eppingerdő eladása s a jövedelmi adó felemelése képezte a megtámadások tárgyát. Az elsőre vonatkozó javaslatát a kormány, miután ez ügyben a munkásoktól demonstrált — visszavonta. Az Eppingerdő kérdésében azonban, tényleges vereséget szenvedett.

Ezen erdő 1864-ig teljesen nyitva volt a közönség számára; de ekkor az erdőből 4000 acre eladatott a szomszéd földbirtokosnak, később ismét 2500 acre, úgy, hogy csak 1000 acre maradt fön a közönség használatára. De az ügy véleges rendezése alkalmával kintint, hogy az erdőből még 400 acre el kell adni, s így csak 600 acre-nyi terület maradt, melyen London keleti részének lakossága mulathatott. Cowper-Temple indítványa tehát oda ment ki, hogy a közönség számára 3500 acre tartassék föl, míg Gladstone s vele az összes kormány a 600 acre mellett tört lándzsát. Szavazásra kerülén a dolog, a kormány 197 szavazat ellenében 96 szavazattal kisebbségben maradt.

Hátra volt a jövedelmi adó felemelése, mely a hadszervezés igényelte kiadások folytán felmerült deficit fedezésére hozott javaslatba. A május 2-ki alsóházi ülésnek e kérdés képezte főtárgyát. Smith W. H. igen élesen támadta meg a kormányt s egyuttal azt az indítványt tette, hogy a jövedelmi adó felemelése czélszerűtlennek nyilatkoztassék. A kormány védelmére kelt szónokok is a költségvetés ellen nyilatkoztak s támogatásukat csak azzal indokolták, hogy ezen kormánytól üdvös törvényhozói működést várnak. Smith indítványa 85 szavazattöbbséggel lön elvetve. Így bukott Torren máj. 4-ki indítványa is, mely szerint a pénzügyi calamitás inkább az érváradások fizetésének a költségvetés által volna orvoslandó. A kormány megerősödött s az incometer veszélyes eszköze el van fogadva. Hátra van, hogy Gladstone liberalis elemekkel egészítve ki kabinetjét, liberalis törvényjavaslatokkal siessen megfelelni párja várakozásainak s a hadi szervezést sikeresen vigye keresztül.

Az országos honvédegyülés

május 8-án délelőtt 10 órákor kezdődött a megyeház termében. Főtárgy a honvédménház ügye. Az e czélra alakult bizottság adakozásokból eddig 52,000 forint készpénzt jelentett be a központi választmányának, hozzátevén, hogy az adakozások még folyást érkezenek. A bizottság a telket, melyen a menház építendő leszen, már megvásárolta Buda-Pesten. A menház tervrajza egyelőre 80 honvéd befogadására a költségvetéssel együtt a közgyűlés elébe lesz terjesztve. A bizottság kizeskedik arról, miszerint Budapest polgárai anyagokban és munkában tetemes áldozatokkal fognak járulni a menház felépítéséhez. A bizottság működésének folyamán közben, a múlt év utolsó hónapjaiban tett ajánlat folytán hozott szöbe az aszódai báró Podmaniczky-féle emeletes lakház menházul megvétele (más ajánlatok is tettek, jelesül a Desewffy Lajosné — miket azonban itt mellőzünk, a közgyűlésnek elő fogván terjesztetni.) Ára e lakháznak a hozzá tartozó tágas kerttel együtt 50,000 ft. — a szükséges javítással és berendezéssel körülbelül 70,000 ft-ra számítatván a költség, melylyel rokkant honvédek befogadására alkalmassá tételnek. Az épület 200 egyén

befogadására nyújt alkalmas helyet. Aszód kis mezőváros, 4 mértföldnyire Budapesttől, vasutovonallal összekötve a fővárossal. A bizottsági jelentés ezen aszódai lakházról a költségvetéssel együtt hasonlag a közgyűlés elébe lesz terjesztve. Az ország honvédegyületeinek közgyűlése által előtendő kérdés ezek szerint abból áll: Budapestén építtessék-e a menház a Vidaos János által 1869-ben tett indítvány szellemében és az elnöklete alatt működő bizottság által már megvett telken és terv szerint? Vagy pedig elértőleg az eredeti indítványtól vidéken s szereshető legyen egy épület rokkant honvédek menházául? s ha igen, melyik vidéki ajánlatnak adassék elsőbbség?

UJDONSÁGOK.

Előfizetési föltételek:

Évnyegyedre 1871. máj.—júl. 3 ft. — kr. o. é.
2 hónapra „ máj.—jun. 2 „ — „ „
Egy órá „ május 1 „ — „ „

Az esti kiadás külön küldésért a vidékre:

Évnyegyedre 1871. máj.—júl. — ft. 40 kr. o. é.
2 hónapra „ máj.—jun. — „ 30 „ „
Egy órá „ május — „ 20 „ „

— A kolozsvári iparos ifjuság június 4-én zártkörű táncvigalmat rendez a rózsá-ligetben a helybeli muzeum-utcai gyermekkert és felállítandó iparos ifjusági önképző kör javára. Ha az idő akadályozná, a következő vasárnapra halasztatik.

— A kolozsvári unitár. Colleg. ifjusága a k. monostori erdő „Gál-csere“ nevű helyiségében folyó év május hó 17-én zártkörű májusi ünnepélyt rendez.

→ Szerencsétlenség. Tegnap délután egy vasuti hivatalnok nöcselédjét egy gőzmozdony elsöpötte. — Szörnyet halt a vigyázatlan.

→ A színházi saison jövő hétfőn lesz bekezesztve a „Közönyt közönytel.“ Fehérvári a nyár egyrészt Szamos-Ujváron töltendi társulatával, hova már hétfőn elindul.

→ Ceres a Gerecsné a jövő szimidényre szerződöttel vannak színházunkhoz.

— Eichner Anna, a szép reményre jogosító fiatal színésznő, hosszas betegségéből lábadozni kezd és e hó végén valószínűleg leutazhatik már új szerződése helyére, Kolozsvárra.

→ Lövey Józsefet színházunktól szerződötték a pesti nemzeti színházhoz segédzerepre, 600 forint évi fizetéssel.

— Prielle Cornelia asszony a nyár egyrészt orvosi rendeletből Balatonfüreden fogja töltetni, miután hosszabb idő óta gyöngékedik.

Felekyné M. F. asszony betegsége tisztelői nagy sajnálkozására még mind nem szűnik.

→ Rablók. Tegnap reggel a nagyutczában rablók támadtak meg a Csikós vendéglő közelében egy vasuti hivatalnokot, hogy kirabolják, s már vérbe köpielve eszméletlenül fektűt földön a megtámadott, midőn emberek közeledtek s a rablók abban hagyták bűnös merényletöket. A nyomozás foly.

— Állami jövedelmi adó. Hogy a k. k. priv. österr. Staats-Eisenbahngesellschaftnak hazánkban mily roppant keresete van, kiviláglik abból, hogy nevezett

társaság magyarországi vonalai után 1870-ik évi jövedelmi adója fejében a magy. kir. pénzügyigazgatóság adópénztáránál nem kevesebbet mint 1,216,164 ft 62 krt fizetett. Ez igen jó dolog a bécsi urakra, de azt a kérdést kockáztatjuk, vajjon mit áldozott már ez a német társaság akár közvetve Pestnek, akár közvetlen az országnak közczélokra?

— A pesti tavaszi löversenyek első napján május 10-én délután négy órákor kezdődik a futtalás. A következő pályadíjak vannak kintűze: 1. Hack Stakes. 2. Egyesült nemzeti díj: összesen 548 arany. 3. Eszterházy díj: 500 o. é. forint. 4. 1. oszt. államdíj: 1000 arany. 5. Gátverseny: 500 ft.

— Visszatérő huszárok fogadásáról írják Munkácsról: Nem csak a lelkes szépesiek fogadták magyar vendégszeretettel a megyéjükön átvonuló huszárokat, mi beregiek is hasonló szíveséggel üdvözöltük a Galicziából Munkácsra át érkezett Lichtenstein-féle 13. sz. ezredbeli hevesvidéki huszárokat. Munkácsra husvét kedddén jött az első század; a városi előjáróság Rákóczy-indulóval kísértette be a rég nem látott s így annál nagyobb örömmel fogadott huszárokat, kiket a nagy utcán összesereglett néző tömeg lelkes éljenzéssel üdvözölt, mit a délczeg vitézek hasonló örömyilatkozatok közt viszonzoztak; s midőn másnap a törzisztikar bevonult, a piacra kanyarodó utca sarkán várakozó tömeg előtt a vezérőltiszt kirávtán kardját, éljen kiáltások közt kivont kardokkal vonult végig a két század s helyezkedett el a vendégszerető lakosok házainál, hol a legszibesebb ellátásban részesültek. Ápril 16-án részt vettek itt a deli tiszték az Eötvös emléksobrára rendezett táncvigalomban, s ugyancsak vígan lejték a rég nem hallott cigányzene mellett a csárdásokat. . . . Egy hétnél tovább tartott a huszárok átvonulása, minden nap zene hangjainál tartván bemenetöket. A város több hordó bort is ajándékozott a huszároknak, minden vitéznek kulcsát megtöltvén 68-diki ó-borral. Szóval oly szíveséget tapasztaltak a jó rendhez s fejelemhez szokott derék honfiak, hogy bizonyosan jó indulattal emlékezendnek vissza az ország a végvárosáról Hej, csak más világ ez a Magyarország, sóhajtának fel sokan, midőn az oly soká nélkülözött paprikás szalonna, bor s jó feje kenyér mellett merengtek a galicziai rideg napok felett. . . . Mi mindenesetre szívesen üdvözöltük őket, mint hazánk derengő jobb jövője biztos hírnökeit.

— Mazzinitól mint az összes forradalmárok fejétől a „Roma del Popolo“ című lapban egy cikk jelent meg, melyben a híres republicanus a párisi commune ellen nyilatkozik. —h.

(r.) Nemzeti színház. Boérné és Boér Emma hétfőn a „Tücsök“-ben léptek föl. Boérné szinpadit mulja közönségünkben még mindig kellemes visszaemlékezésre ad alkalmat. Ezt bizonyítja a hosszan tartó és valójában szünni nem akaró taps, melylyel a vétéran-művész fogadtatt. Mint Fadette, bár nem volt a régi, de most is kielégített és pár helyen méltán kiérdemlé a tapsot. Boér Emma (Fanchon) megint oly szerepet választott, mely határozottan nem tartozik szerepköréhez. Ép úgy nem, mint a sentimental Gauthier Margit, Eyre Jane, vagy Balzac de Lange marquiseja, mely utóbbiban szintén próbát teakart nni hallomás szerint.

Valóban sajnáljuk, hogy e különben tehetséges színésznő mellőzi azon szerepeket, melyekben már eddig is figyelemre méltó eredményt mutatott fel, és idegen uton tévelyeg. Mint Fanchon nem ejt el szerepét, de a közönséges színvonalán s sokkal emelkedett feljűl. Összesen néhány jelenetet emelt ki, szerepének lyrai részéből, de a szilaj és mégis vidor, elmés Fanchonnak csak aránykát láttuk benne. Azon jelenetben, midőn aránykával tánczol, nem tudott kifejezést adni a gyermekes kedély ártatlan játszásának, inkább együgyűnek látszott, ki nincs tisztába magával és korlátot nem ösmerve esztelenkedik. Hátránya volt még a tulságos gyors beszéd, mivel úgy látszik, mintegy ki akarta egészíteni alakítását. Az előadás egyáltalán gyengén ütött ki.

Kolozsvári piac. Egy pár szép ökör 480 forint. Egy pár közepes ökör 390 forint. Egy pár szép tehén 270 forint. Egy p. közepes tehén 200 ft. Marhahús fontja 23 kr. Borjuhús fontja 20 kr. Egy p. szép disznó — forint. Egy p. közepes 90 forint. Egy pár süldömálc 40 forint. Disznóhús fontja 26 kr. Szalonna, nyers mázsája 36 forint. Szalonna, száraz mázsája 36 ft. Szalonna, füstölt fontja 40 kr. Fagygyu mázsája 25 ft 50 kr. Zsir, közönséges kup. 1 ft. — kr. Házzir kup. 1 ft 10 kr. Lúdzsir kup. 1 ft 30 kr. Széna, szekere 20 ft. Szalma, szekere 12 ft. Fa, száraz, hosszu öle 24 ft. Fa, száraz, rövid öle 13 ft. Nyers-fa szekere 5 — 6 ft. Egy pár pulyka — ft. Egy p. liba 5 ft — kr. Egy p. kappan — ft — kr. Egy p. csirke 60—80 kr. 5 tojás 10 kr. Deszka p. 1 ft 80 kr. Zsindely ezere 4 forint.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Máj. 8-ról: 5% — Metaliques 59. — 5% Nemzeti kölcsön 68.75. 1860-diki államkölcsön 97.10. Bankrészevények 743. Hitelrészevények 281.40. London 125. 10. Ezüst 122.50. Cs. kir. arany 5.89. Napoleonör 9.92.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.90. Temesi 78. — Erdélyi 75. — Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilt tér.

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.
Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-g és
délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám
1-ső emelet 14 sz.

➔Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

106. (109) 6—6

Hirdetmény.

Az a'olirt bizottság megindítja a **II-dik magy. királyi államsorsjátékot**, melynek egész tiszta jövedelme Ö Felségének l. k. elhatározása folytán az 184% é. ében rokkant vagy munkaképtelenné lett honvédek segélyezésére van szánva.

Ezen sorsjáték **4336** nyerőszámmal tartalmaz; a nyeremények főösszege:

240.000 forint;

köztük az első főnyeremény **100,000** forinttal, a második főnyeremény **20,000** frttal, két nyeremény **10,000** frttal, kettő **5000** forinttal, tíz **1000** forinttal, husz **500** forinttal, egyszáz **100** frttal, kétszáz **50** frttal és négyezer **10** forinttal.

A húzás visszavonatlanul

1871. évi június 30 kán

Budán az alóirt bizottság által fog eszköz zöltetni.

Egy sorsjegy ára 2 frt 50 kr.

Sorsjegyek kaphatók: az államsorsjátéki bizottságnál (kamara-épület), a lotto-, adó-, só- és postahivataloknál, a gőzhajó- és vasutállomásokon és minden nagyobb városban létező egyéb sorsjegyarúló közegeknél.

Budán, 1871. márczius 15-én.

Magyar királyi állandó államsorsjátéki bizottság.
Motusz Alajos,
m. kir. osztálytanácsos.

(Utánnomás nem díjazatik.)

(93)

Előpataki ásványviz.

Több évi tapasztalat azt tanította, hogy a február és márczius havakban töltött víz eredeti jóságát és oldó erejét sokkaltá tovább és jobban megtartja mint a más — idősorokban töltött. Ugyan-azért úgy intézkedtem, hogy f. év február és márczius havaiiban a főkutból tiszta új üvegekbe, javított dugaszolással annyi víz és úgy töltessék, hogy a víz minőségére iránti minden igénynek elég legyen tőve és minden megrendelés a leggyorsabban teljesíthetessék.

Lehető hamisítások kikerülése“ czéljából a raktárból kikerülő üvegek czink-kupakkal vannak ellátva, melyen körülalban kinyomott betűkkel szavak „**Előpatak Dr. Otrobán,**“ közepén pedig „**1871**“ olvashatók. Továbbá örömmre válik tudathatnom, miszerint a tavalyi árakat, az idén tetemesen leszállítotam és az által ezen jó hatású viznek élvezhetését könnyebbíthetem. Ugyanis egy 50 nagy üveget tartalmazó ládának ára az idén csak 7 ft. 50 kr. egy 66 kisebb üveget tartalmazó 7 ft és a közönség kényelmére ujabbán készült 25 nagy üveget tartalmazó ládának ára 4 ft. Egyuttal ajánlom a felügyeletem alatt készült úgy nevezett, **Előpataki hajtó pezsgő porokat** is melyeknek főraktára Brassóban Száva Gerő urnak a „Koronához“ címzett gyógyszerárában van.

Dr. Otrobán Nándor.

8—*

Leánynövelde.

Tisztelettel jelentem a városi és vidéki n. t. szülőknek, hogy Kolozsvárt

magán-leánynövelde

nyitottam, a melyben az előadások a f. évi május 10-kén fognak kezdődni.

A növelde bennlakó és teljes ellátásban részesülő leánynöveldeket is felveszek.

A fölvetel iránt személyesen vagy írásbelileg minden időben értekezhetni velem.

A növeldeben egyelőre a növeldekor kora és haladása szerint két osztályban történend tanítás, s a tantárgyak következők:

Olvadás magyarul és németül, vallás, magyar nyelv, helyesírás, fogalmazás, német nyelv, számtan, természetrajz, földrajz, szépirás, nő munkák.

Kolozsvár, május hó 1871.

Glatz Janka,

növelde-tulajdonosnő.

Páris-utca 216 szám.

Patentör	4 ft. 50.	5 ft.
Borjibőr	5	5
Borjibőr kappival	6	6
Borjibőr paritá lapals	50.	9
Zengibőr	5	6
Muszkalak	6	7
Borjibőr lábbírók	6	7
számtára	5	7
Muszkalak paritá lap	50.	10
Bőr bunnéle, előfizető	50.	3 ft. 80.
Ugyanczak begygel	4	4
Bőr, bunnéle és	4	4
ozogel	3	30
Ugyanczak lathagy-	4	50.
gyel legin.	4	50.
Ugyanczak ket. lap.	5	5
Szürke bunnéle-	5	6
ozip, előfizető	4	5
Szürke cipő, cizogel	3	50.
Szürke cipő, cizogel	3	50.
Rzenkivált roppant mennyiségű külön-	5	50.
bizó feijuzási cipő, férfiak nők és gyer-	5	50.
mek számára, a melyek a hely széke-	5	50.
mat minoségek megmíltve, de a részle-	5	50.
tes árjagyzékben előfizetnek, a mely	5	50.
kivánságra ingyen és bérmentesen kil-	5	50.
dekk meg. Megrendelések utánvél mellett	5	50.
azonal teljesítenek.	5	50.
Nagyon vásárlók tetemes ár-	5	50.
ménsekben részesülnek.	5	50.

czipészár-

Az első aszt.

Franz-Josephs-Quai 1.

Bécsben (a Schuster-féle, most Stadler kávéház mellett), ajánlja készítményeit a következő jutányos árakban.

Férfi czipék:

Patentör	4 ft. 50.	5 ft.
Borjibőr	5	5
Borjibőr kappival	6	6
Borjibőr paritá lapals	50.	9
Zengibőr	5	6
Muszkalak	6	7
Borjibőr lábbírók	6	7
számtára	5	7
Muszkalak paritá lap	50.	10
Bőr bunnéle, előfizető	50.	3 ft. 80.
Ugyanczak begygel	4	4
Bőr, bunnéle és	4	4
ozogel	3	30
Ugyanczak lathagy-	4	50.
gyel legin.	4	50.
Ugyanczak ket. lap.	5	5
Szürke bunnéle-	5	6
ozip, előfizető	4	5
Szürke cipő, cizogel	3	50.
Szürke cipő, cizogel	3	50.
Rzenkivált roppant mennyiségű külön-	5	50.
bizó feijuzási cipő, férfiak nők és gyer-	5	50.
mek számára, a melyek a hely széke-	5	50.
mat minoségek megmíltve, de a részle-	5	50.
tes árjagyzékben előfizetnek, a mely	5	50.
kivánságra ingyen és bérmentesen kil-	5	50.
dekk meg. Megrendelések utánvél mellett	5	50.
azonal teljesítenek.	5	50.
Nagyon vásárlók tetemes ár-	5	50.
ménsekben részesülnek.	5	50.

Ny. Gámán János örököséinél Kolozsvárt.